

המסכה לכבוד מר אפרים כהן בשובו לא"י

הסוכנות היהודית לא"י, אישר את קבלת ההזמנה למסכה והודיע, שהיה שמח מאד להפגיש עם ה' א. כהן, אולם לדאבוננו לא יכול להענות להזמנה מפאת נסיעה הנופת.

בשעת הסעודה בין לגימה לגימה נשאו נאומי ברכה זקן המורים בא"י, ד"ר י. אפשטיין, שהרים על נס את אישיותו הנלכבה של מר אפרים כהן, הגברת סוקי ניקי, שספרה זכרונות מיחס הילדים בגני הילדים ל"מנהל", ומר כספי, שהזכיר לטובה את הגברת כהן, שנשארה כגד מניה. ד"ר סוקניק רואה סימן טוב לקד הל הא"י בזה, שכל תלמידיו, ירדיו ומתנגדיו הפוליטיים מלפנים התעוררו עכשו כלם כאיש אחד לכבדו ולברכו בשובו לארץ, למדות אשר חדל להיות "מנהל" ואין בידו "לתת משרות". ה' קרניאל דבר בשם הנהלת דאה"י וחביע את צערו, על אשר בימי "מלחמת העברית" לא ני-

פרס גדול וחשוב מעברה הקרוב של ירושלים ומתולדות בנינו של מפעל התנועה העברי בארץ עם לתחיה והבי היק כקרן אויזו אידיילית ויקרה בלבבות כל המסובים, שנאספו בראש החדש הזה (זאת חנוכה) לחוג את שובו של מר אפרים כהן לארץ ישראל.

רעיון ימה והנו מסדרי ועדת המסכה — איזונברג, עו"ד, ומר מרדכי כספי, מרדכי לבנון עו"ד, חיים מרגלית עו"ד, ד"ר א. ל. סוקניק, מר עבאדי וד"ר י. רבלין — לערוך קבלת פנים למר אפרים כהן, שפעל גדולות לפני המלחמה להפצת ההשכלה בירושלים ובארץ בכלל ע"י הקדמת רשת בתי הספור של "תברת העוזה ליהודי גרמניה", ולאחר שנכשל לפני פרוץ המלחמה בהגנתו הנאמנה יותר מדי על שיטת חברתו הגרמנית. — הוכרה לעוזב את ארצנו עם כבושה ע"י האנגלים.

קתה המלחמה מענינים אישיים, ה' א. כהן אמנם חטא בזמנו לשפה העברית, ואולם פעולותיו הכבירות לטובת התנועה העברי בכל הארץ עשויות להשכיח את חטאו היחיד הזה, שכא מתוך הרגשת הובה.

מר זוטא עמד על כך, שאין לראות בסעודה זו, הנערכת לכבודו של אפרים כהן, שום סימן של חרטה על מלחמת העברית כשהיא לעצמה, כי המלחמה היתה צודקת.

מר אבישר תאר כמה מרירות נצטברה בלבו בימי נעוריו, כאשר אילצוהו אפרים כהן ללמוד את הלשון הגרמנית, שמהיותו בן המזרח, היתה זרה לו וקשה ביותר. אלא שאחר כך, כאשר נסע לא"י ירופה, ונפגש עם המוני עם ישראל שמח על ידיעותיו בגרמנית, שנתנו לו אפשרות להדבר עם רוב היהודים באירופה.

מר נ. ירושלמי הזכיר את זכותו של אפרים כהן, כאחד העסקנים היותר מסורים לבנין ירושלים מימיו של מר א. ענתבי המנוה, שסייע הרבה להתקדמות בני ירושלים. נאום מוצלח מאד נשא האחרון למברכים, מר יוסף שבה התימני, שתבל את דבריו בדברי משנה ואגדה. הוא דרש לבלי תת עוד למר אפרים כהן לעזוב את הארץ. מכיון שבנו ד"ר יעקב כהן נשאר בארץ צריך גם מר אפרים כהן להשאר כאן, ובתור רמז לכך יכול לשמש צרוף ראשי התבות של השמות אפרים ויעקב — א"י. מר אפרים כהן ענה למסובים בנאום תודות נלבבות, וגם הקריא את פרק זכרונותיו שבו הוא מתאר את הפגישות, שערכו לו תלמידיו בשובו לארץ בכל מקום בוואו.

המסכה נערכה בפנסיון של מר גולדשמיט — אחד מעוזריו וירדיו הנאמנים של אפרים כהן בעבודתו התרבותית. הזמנו ובאו מאות מתלמידיו של מר אפרים כהן, שבאו להביע בשם אלפי תלמידיו ועשרות האלפים של תלמידי תלמידי, את רגשי הוקרתם למנהלם מלפנים. בין המוזמינים והמוזמנים למסכה זו היו גם רבים מאלה, שנלחמו לפני מלחמה קשה ומרה, בשיטתו של אפרים כהן, אולם דוקא משום כך ראו עכשו חובה לעצמם — כפי שצוין הדבר בנאומו של ד"ר סוקניק — להשתמש בהזדמנות של סעודה זו, כדי להביע את רגשי אהדתם למעלותיו האישיות של אפרים כהן, לטוב לבו, לנתיב כפיו, ולכשרונו הארמיניסטרטיבי הגדול.

יו"ר המסכה היה מר י. פרס, ואת התפקיד של "שרי המשקים" בסעודה קבלו על עצמם ד"ר י. רבלין וי. עבאדי, ויש להודות ששני אלה התאמצו וגם הצליחו למלא את תפקידם על הצד היותר טוב, חשרו על כל המסובים מצב רוגה מכורח ואינטימי וגם נאמי המברכים, שהוזמנו ע"י שרי המשקים, סיעו לכך.

אחרי דברי הפתיחת של מר פרס, נשא הרב לוי נאום ארוך, אשר בו הרים על נס את כל פעולותיו של אפרים כהן בתקופת זמרו, וברכו בלשון נמלצה לרגל שובו לארץ.

מר י. עבאדי הקריא את הטלגרמות ואת מכתבי הברכה, שנתקבלו לכבוד התנועה המסכה מכל קצווי הארץ. ממשח סמילנסקי, ישראל רייכרט, יעקב כספי, דוד המבורג, א. רבינוביץ, מ. מיכלין, הרב בן ציון חי עוזיאלי, ישראל רבינוביץ, מר ש. נתנזון בחיפה, מר א. מ. ליפשיץ, ד"ר פ. חברוני ומאחרים. ד"ר רופין, בא כח